

Socialförvaltningens

Planeringsunderlag

för stadsomvandlingen

Innehållsförteckning

1 Bakgrund	3
1.1 Principer	3
1.2 Syfte	3
1.3 Uppföljning	3
1.4 Mål och vision	3
2 Socialnämndens verksamheter	4
2.1 Hemtjänsten.....	4
2.2 Boende	4
2.3 LSS-verksamheter	5
2.4 Övriga verksamheter	6
3 Socialt hållbart samhälle	6

1 Bakgrund

En utvecklingsplan för Kirunas nya stadskärna ska tas fram och arbetet ska ske i samverkan med de kommunala förvaltningarna, LKAB och Trafikverket, näringslivet, föreningar och kommuninvånare. Stadshuset blir den första byggnaden som kommer att placeras i den nya stadskärnans centrum vid det nya stortorget. I en första etapp kommer stadshuset att omges av hotell, butiker, restauranger och café samt bostäder. Denna första etapp kommer att byggas 2014-2017 och därefter kommer det att under följande år ske en successiv utbyggnad i takt med att den befintliga stadskärnan avvecklas.

1.1 Principer

Byggandet av den nya stadskärnan ska ske i Hjalmar Lundbohms anda och med hållbar stadsutveckling som ledstjärna:

1. Arkitektoniska kvaliteter och identitet som förmedlar stolthet
2. En tät stadskärna
3. Funktionsblandning
4. Attraktiva kluster och stråk som förbinder
5. Levande gatumiljöer med öppna bottenvåningar
6. Hög kvalitet på torgbildningar och parker
7. Offentliga och privata mötesplatser
8. Promenadvänligt
9. Säkerhet och trygghet

1.2 Syfte

Syftet med detta planeringsunderlag är att belysa vilka faktorer som bör tas i beaktande i planeringen av Socialnämndens verksamheter och hur dessa påverkas direkt eller indirekt av stadsomvandlingen.

1.3 Uppföljning

Planeringsunderlaget är avsett att vara ett så kallat levande dokument. Förändringar kan ske när det gäller stadsomvandlingens prognoser och planarbete vilket i sin tur kan medföra att förutsättningar och konsekvenser för Socialnämndens verksamheter kan förändras. Dokumentet ska följas upp regelbundet och revideras vid behov av Socialnämnden.

1.4 Mål och vision

Socialnämnden har antagit en del prioriterade mål som är viktiga att ha med i arbetet med stadsomvandlingen och nya centrum. I måldokumentet har politiken uttryckt visionen "Socialnämndens verksamheter ska tillgodose människors behov av trygghet". Visionen är gångbar även i den nya stadskärnan.

- Socialnämnden ska på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, aktivt deltagande i samhällslivet och frigöra och utveckla enskildas och grupperns resurser
- De kunder och medborgare som kommer i kontakt med socialförvaltningen ska mötas av trygghet, respekt, integritet och kompetens
- Utveckla samverkansformer med föreningar och andra samhällsaktörer för att utöka utbudet av aktiviteter/samvaro
- Barnperspektivet ska genomsyra socialnämndens verksamheter
- Hälso- och sjukvården ska bedrivas så att den uppfyller kraven på en god vård och god hygienisk standard
- Socialnämnden ska i sin verksamhet arbeta för miljövänliga alternativ

2 Socialnämndens verksamheter

Socialförvaltningens verksamheter är utspridda över hela Kiruna och blir berörda av stadsomvandlingen lite olika över tid och av olika anledningar. Några verksamheter blir direkt berörda av sprickbildningen medan andra verksamheter bör flytta av andra skäl, t ex tillgänglighet för kunder och medborgare.

Kunder i ordinärt boende, särskilt boende, dagverksamheter samt kunder som på andra sätt är beroende av olika typer av insatser påverkas direkt eller indirekt när centrum flyttas. Möjlighet till inköp av varor, ta del av kulturaktiviteter och besöka sjukvården påverkas när avstånden ökar och kan innebära att människor blir mer beroende av färdtjänst, ledsagning eller stöd av anhörig för att komma till och från centrum.

Nedan presenteras endast de verksamheter som blir berörda direkt och indirekt av stadsomvandlingen de närmaste 10 åren och en beskrivning av synergieffekter med andra verksamheter och myndigheter.

2.1 Hemtjänsten

Stora delar av Centrala-, Luossa- och Triangelns hemtjänstdistrikt påverkas inom den närmaste tiden av stadsomvandlingen. Ca 150-200 kunder inom dessa distrikt har insatser från förvaltningen i form av hemtjänst och är om några år presumtiva kunder för vård- och omsorgsboende om det inte finns andra alternativa boendeformer, till exempel trygghetsboende.

2.2 Boenden

- Solbackens vård- omsorgsboende, 32 platser
- Psykiatriboendet Bromsgatan/Glimten, 15 platser
- Rosenrotens serviceboende, 15 platser
- Rosengårdens vård- och omsorgsboende, 33 platser
- Fjällgårdens vård- och omsorgsboende, 24 platser

Det första boendet som påverkas i närtid av stadsomvandlingen är gruppboendet Bromsgatan/Glimten, år 2018. Bromsgatans gruppboende är ett boende med fem platser för unga vuxna med främst neuropsykiatriska funktionshinder. Mycket tyder på att denna typ av boendelösning kommer att behöva utökas i framtiden, då problematiken tilltar bland unga vuxna. Glimten (beläget på Bromsgatan) är ett boende med 10 platser för äldre personer med psykiskt funktionshinder.

Gruppboendet Bromsgatan/Glimten kan med fördel vara i närheten av sjukhuset i nya centrum då det är en hel del provtagning för kunderna och det är viktigt med tillgängligheten. Gärna också närhet till grönområde då utomhus- aktiviteter är bra för psykiskt funktionshindrade.

På Rosenrotens serviceboende bor personer med psykiskt funktionshinder som klarar ordinarie boende med visst boendestöd till skillnad mot gruppboendet som har dygnet runt bemanning. Rosenroten blir inte direkt berörd av stadsomvandlingen men däremot indirekt då gruppboendet måste flyttas. Skälet är att det idag är en samverkan mellan personalen som gör att boendena bör vara i närheten av varandra för att samverkan ska kunna ske smidigt och effektivt och på Rosenroten finns även en träffpunkt som är öppet dagligen för kommunens psykiskt funktionshindrade vilket också bidrar till att det är viktigt med tillgängligheten. I samband med att utredning påbörjas kring flytten av gruppboendet bör även en lösning finnas för Rosenroten för att externa hyresavtal ska kunna sägas upp i tid.

Fjällgårdens vård- och omsorgsboende blir påverkad inom 10 år. Solbackens vård- och omsorgsboende är idag inom sjukhusets lokaler och påverkas indirekt så snart sjukhuset flyttas. Boendepåren har reviderats under vintern 2013 och visar på kommande behov av olika boendeformer hos bland annat äldre och personer med funktionshinder. Många äldre som idag bor på vård- och omsorgsboende på grund av otrygghet skulle kunna avhjälpas med t ex trygghetsboende eller seniorboende. Denna typ av boende är inte Socialnämndens ansvar att planera och bygga, men är viktig ur ett förebyggande arbete och för att tillgodose kundernas behov av rätt insats och inte minst ur ett koncernekonomiskt perspektiv.

2.3 LSS-verksamheter

- Konduktörsgatan, tre servicelägenheter
- Kyrkogatans serviceboende, 10 platser
- Resurscenters dagverksamhet

LSS-verksamheter är verksamheter för personer med stora och varaktiga psykiska och fysiska funktionshinder och personer med utvecklingsstörning. LSS-lagens intentioner är att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som ingår i LSS. Lagen framhåller samarbete med andra samhällsorgan, som bland annat försäkringskassa, arbetsförmedling, hälso- och sjukvård etc. Lagen framhåller även att behovet av gruppboenden lämpligen ska tas upp i kommunens arbete med bostadsförsörjning.

Idag finns ett antal ej verkställda beslut inom särskilt boende LSS och risken för sanktionsavgifter är överhängande. Framtiden visar också att det kommer att finnas behov av både gruppboenden och andra alternativa boendeformer de närmaste 10 åren. Idag har förvaltningen åtta LSS-boenden och då är de flesta gruppboenden för 4-6 personer. Endast ett av alla boenden påverkas direkt av stadsomvandlingen och då inom 10 år. Men eftersom behovet är stort av LSS-boenden så bör man ha med i den nya stadsplaneringen och insprängt i övrigt bostadsbyggande även boenden för personer med utvecklingsstörning.

Resurscenter är ett dagcenter för personer med utvecklingsstörning och är idag beläget på Fingatan. Resurscentret påverkas indirekt då verksamheten bör vara nära nya centrum på grund av tillgänglighet och med fördel i närheten eller tillsammans med t ex trygghetsboende eller ett slags "familjens hus" där många aktörer samverkar.

På serviceboendet Konduktörsgatan och Kyrkogatan bor yngre personer med utvecklingsstörning som är högfungerande och har behov av tillgänglighet till ett centrum med aktiviteter av olika slag. Konduktörsgatan påverkas av samhällsomvandlingen inom 10 år medan Kyrkogatan påverkas indirekt på grund av tillgänglighet.

2.4 Övriga verksamheter

Samtliga myndighetsutövande verksamheter är idag belägna på Parkskolan, hus A och B. I hus A finns handläggare för individ- och familjeomsorg, bostadsanpassning, färdtjänst samt LSS-handläggare. Förutom myndighetsverksamhet finns också LSS-avdelningens administration inklusive personalpool och områdeslokal för personliga assistenter. I hus B finns biståndshandläggare för äldre- och funktionshindrade, samtliga personal från hemtjänstområden över Kiruna C samt hemsjukvårdsenhet. Totalt på parkskolan finns ca 300 personal.

IFO:s verksamhet med ca 45 personal är den verksamhet som påverkas indirekt av stadsomvandlingen. Många personer som är i behov av stöd, råd och insatser av olika slag besöker handläggarna, både planerat och oplanerat. En myndighetsutövande förvaltning bör vara tillgänglig för kunder och medborgare då det är inkörsporten till förvaltningen.

IFO:s myndighetsavdelning är den verksamhet som är viktigt att flytta i närtid till nya centrum för att ha tillgänglighet och närhet till nya stadshuset.

Socialtjänstens Öppenvård som bedriver förebyggande och behandlande insatser är i dag beläget mitt i centrum och påverkas inom 10 år av stadsomvandlingen. Här sitter familjepedagoger, behandlingsassistenter, alkohol- och drogterapeut, socionom, kontaktpersoner med flera (ca sex personal). Öppenvården är en verksamhet som med fördel kan samverka med andra myndigheter, såsom landstinget, fritids- och kulturförvaltningen, skola, arbetsmarknadsenheten etc. och gärna i gemensamma lokaler. En intention finns att inrymma Öppenvård, ungdomsgård, öppen förskola, ungdomsmottagning, BVC/MVC, elevhälsa, studie- och yrkesvägledare, barn- och ungdomspsykiatri, arbetsmarknadsenhet, daglig verksamhet via LSS och SoL, frivilliga organisationer med mera under samma tak.

En sådan gemensam lokal bör ha attraktiv utomhusmiljö i direkt anslutning till större lekpark grillplats/sittplats, spontanidrottsplats etc. Det är även viktigt med närhet till kollektivtrafik och närhet till andra verksamheter/byggnader vilka gör att vuxna rör sig naturligt i området under dygnets "alla" timmar för en naturlig social kontroll.

3 Socialt hållbart samhälle

Socialförvaltningen vill jobba för att minimera risken för segregation när nya bostadsområden bildas med höga hyror som innebär att människor med sämre ekonomi inte har råd till ett boende i den nya stadskärnan. Evidensen visar att man ska vika 10 % av lägenhetsbeståndet till sociala kontrakt för att få ett socialt hållbart samhälle. Andra faktorer som ger ett socialt, hållbart och attraktivt samhälle med trygghet och utveckling kan vara att blanda olika åldrar, intressen, funktioner och etnicitet för att undvika utanförskap. Tillgänglighet är bra för alla, men absolut nödvändig om man har en funktionsnedsättning. Tillgänglighet innebär till exempel att kunna besöka offentliga miljöer, göra inköp i affären, delta i aktiviteter, ha närhet till transportmedel etc. Samverkan över förvaltnings- och myndighetsgränser är en fördel i planeringen av nya centrum.